

Candidat: Popa Stoica Cristinel

Program: Doctorat Istorie

Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați

Școala Doctorală de Științe Socio-Umane

Profesor Coordonator: Prof. Univ. Dr. Silviu Lupascu

Republica Moldova între Est și Vest. Vectori și Agenți ai Schimbării de Atitudine Politică

(1991 – 2016)

The Republic of Moldova between East and West. Vectors and Agents of Change that Determine Political Attitudes (1991 - 2016)

Rezumat in Limba Romana

Aceasta lucrare doctorala analizeaza in mod sistematic evolutia Republicii Moldova in primul sfert de secol de independenta dupa disolutia Uniunii Sovietice. Perioada 1991 – 2016 este explicata din prisma unei analize comprehensive a istoriei Besarabiei de la origini si pana in prezent, cu o atentie speciala acordata perioadei incepand cu prima anexare a Basarabiei de catre Imperiul Rus in 1812. Pornind de la evolutia istorica a regiunii Basarabia, lucrarea de fata se axeaza pe sase vectori si agenti de influentare a atitudinilor politice in Republica Moldova. Acestia sunt: identitatea etnica si nationala, limba oficiala, religie, lideri politici, geopolitica si mediul academic.

Prima sectiune abordeaza istoria seculara a Basarabiei, explicand pe scurt atat perioada pana in 1991 cat si primii 25 de ani de independenta. In plus, cate un subcapitol este dedicat demografiei Republicii Moldova, respectiv economiei. A doua sectiune este dedicata formarii poporului roman si incorporarii alternative a Basarabiei in Imperiul Rus, Romania, Uniunea

Sovietica si ulterior independenta teritoriului ca stat de sine statator. A treia sectiune descrie pe larg falsa dezbateri, pseudostiinta cu privire la existenta limbii moldovenesti. Sectiunea a patra explica cum Imperiul Rus a folosit religia ortodoxa a populatiei din Basarabia ca o unealta politica menita sa ajute la cresterea controlului politic si militar asupra zonei. Sectiunea numarului cinci a lucrarii doctorale, se bazeaza pe cercetarea arhivelor identificate la Arhiva Organizatiilor Social-Politice din Chisinau si explica in detaliu viata politica din Republica Moldova in primul sfert de secol de independenta. Sectiunea a sasea abordeaza din diverse unghiuri situatia geopolitica a Republicii Moldova. Ultima sectiune a lucrarii doctorale este o descriere pertinenta a felului cum mediul academic si intelectualitatea din Basarabia au influentat opinia publica in diverse momente de cotitura a istoriei, dar si cum mediul academic a fost influentat la randul sau de anumite schimbari politice, fiind fortat sa se indeparteze de la adevarul stiintific pentru a complace anumite cercuri politice. Concluzia generala ce se plaseaza dupa cele sapte sectiuni impartite in 36 de subcapitole coaguleaza argumentele dezvoltate pe parcursul lucrarii si explica mecanismele prin care vectorii si agentii identificati influenteaza atitudinile politice din Republica Moldova.

Cuprinsul Tezei de Doctorat

Introducere Generala	5
SECTIUNEA I: Scurta Descriere a Evolutiei Republicii Moldova.....	23
Capitolul I. 1. Contextul Istoric al Moldovei.....	23
Capitolul I. 2. Guverne dupa Independenta.....	45
Capitolul I. 3. Demografie.....	69
Capitolul I. 4. Economia.....	78
SECTIUNEA II: Identitate Nationala si Etnica.....	92
Capitolul II: 1. Introducere: Formarea Poporului Roman.....	92
Capitolul II: 2. Basarabia sub prima Ocupatie Ruseasca.....	106
Capitolul II: 3. Unirea Basarabiei cu Romania.....	143
Capitolul II: 4. Decizia Romaniei in 1940.....	173

Capitolul II: 5. Basarabia sub a Doua Ocupatie Ruseasca.....	404
Capitolul II: 6. Republica Moldova ca Stat Independent.....	427
Capitolul II: 7. Concluzie	459
SECTIUNEA III: Limba Oficiala	463
Capitolul III: 1. Introducere: Formarea Limbii Romane.....	463
Capitolul III: 2. Limba Romana in Basarabia Ruseasca.....	471
Capitolul III: 3. Politica Lingvistica in Romania Interbelica.....	481
Capitolul III: 4. Politica Lingvistica in Uniunea Sovietica	490
Capitolul III: 5. Limba Romana in Republica Moldova	495
Capitolul III: 6. Concluzie.....	537
SECTIUNEA IV: Religie.....	540
Capitolul IV: 1. Introducere: Crestinatatea Ortodoxa in Basarabia inainte de 1812.....	540
Capitolul IV: 2. Suprimare Religioasa sub Guvernarea Ruseasca.....	546
Capitolul IV: 3. Reintegrarea Religioasa a Basarabiei in Biserica Ortodoxa Romana.....	567
Capitolul IV: 4. Politica Religioasa in Uniunea Sovietica.....	592
Capitolul IV: 5. Mitropolia Basarabiei versus Mitropolia Moldovei.....	626
Capitolul IV: 6. Concluzie.....	659
SECTIUNEA V: Lideri Politici	661
Capitolul V: 1. Introducere.....	661
Capitolul V: 2. Personalitati Politice Istorice din Basarabia.....	664
Capitolul V: 3. Lideri Politici Post Independenta.....	682
Capitolul V: 4. Partidele Politice ca Vectori de Schimbare a Atitudinilor Politice	697
Capitolul V: 5. Concluzie.....	737
SECTIUNEA VI: Geopolitica.....	740
Capitolul VI: 1. Introducere: Locul Republicii Moldova in Lume.....	740
Capitolul VI: 2. Teritorii Separatiste.....	761
Capitolul VI: 3. Marile Puteri si Vecini Importanti.....	779

Capitolul VI: 4. Concluzie.....	854
SECTIUNEA VII: Mediul Academic.....	857
Capitolul VII: 1. Introducere: Mediul Academic ca Vector de Independenta.....	857
Capitolul VII: 2. Mediul Academic ca Victima a Politicii.....	865
Capitolul VII: 3. Adevarul Stiintific Prevaleaza.....	872
Capitolul VII: 4. Concluzie.....	880
Concluzie Generala.....	881
Index.....	887
Glosar.....	889
Bibliografie.....	890
Anexe cu Documente de Arhiva.....	939

Cuvinte Cheie: Moldova, Basarabia, Romania, Rusia, unire